

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 ft.
Félévre	2 ft.
Negyedévre	1 ft.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyazo küldemények intézendők: **Seminariumi épület.**

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. A kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadó-hivatal,

hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszólalások küldendők: **Nagyter 136. sz. a.**

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos peti-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr. Tarjelölmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyílt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megszabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Nagy-Kálló, májushó 2-án.

Midőn a már országsszerte megindult képviselőválasztási mozgalmakról mindenfelől csak a legelső-mo- ritóbb híreket kell hallanunk; midőn már mindenütt előre félnek, az okvetlen bekövetkezendő óriási párt- küzdelemről, melyben nem az egymástól eltérő elv- nézetek, de a szó szoros értelmében elkeseredett el- lenfelek fognak egymással szemben állani: igen jól esett látni ma, a leginkább az alispáni és főjegyzői szék betöltése miatt két táborba sorakozott választók higgadt és komoly maguktartását.

Ha e tisztújítási cselekményből lehet követ- keztetni vonni a képviselőválasztási mozgalmak mi- nőségére: akkor annak a legmegnyugtatóbb remények közt nézhetünk szemébe.

Nagy-Kálló régen volt tanuja oly nemesen ko- moly színezetű tisztújítási cselekménynek, mint a mai. Mi lehetett oka ez ünnepelesen komoly joggya- korlat ily szép és példás csendben lett lezajlásának? Vizsgáljuk közelebbről.

A jobb- vagy balpárt biztos diadalának érzete volt talán oka ama nyugodtságnak, mely a választók arczán mai napon ült?

Ezt nem lehet határozottan állítani.

Mindkét párt erőnek látszott lenni annyira, hogy még a választás előestéjén, a legvérmesebb Bónis-párti sem mert 30—40 szavazattöbbségnél többet jósolni pártjának.

Tebát sem az egyik párt elbizakodottságában, sem a másik kétségbeesésében; hanem egészen más- ban keresendő a szabolcsmegyei mai tisztújítás férfias komoly lezajlása, vagy még jobban és találékosabban mondvá: lefolyása.

Valóban megérdemli, hogy e ritka tényről or- szágszerte beszéljenek ma, amidőn a jobb és baloldali elveket valló hazafiak, minden kérdés eldöntésénél oly ellenséges állást foglalnak el egymással szemben az egész hazában.

Tebát a multban oly makacs, a jelenben oly erős baloldali megyének, mint Szabolcsmegye, kellett a nagyszerű példával előmenni a hazában!

Igen, Szabolcsmegye megmutatta, hogy lehetnek, sőt vannak kérdések az alkotmányos életben, amelyek eldöntésénél félre kell tenni a pártoskodást, amidőn a szavazó urnánál karöltve szavazhatunk az ellenspártiakkal is, és hogy vannak egyének, akiket egyesült szívvel és szájjal meg lehet éjjelezni épen azon té- remben, melyben még a mult perczben ugyanazon együ ellenében egy másikra szavaztunk.

A mai tisztújításnál a jobboldali szavazó, szava- zott a baloldali jelöltre, s a baloldali szavazó, szava- zott a jobboldali jelöltre; s közösen éltették a megvá- lasztott egyéneknek, mely tettükkel megmutatták a sza- bolcsmegyeiek, hogy míg egyfelől nem hódolnak vakon a pártfegyelmeknek, úgy másfelől nemcsak túrni és elnézni- desöt tisztelni is tudják az ellenkező véleményűeket.

Ilyeneknek kell lenni a valódi alkotmányos érzi- letű polgároknak; mely pedig gyűlölni, megutálni és öldözni azokat, akik nincsenek egy véleményben ve- lünk; mint ez ma történni mindenütt a hazában.

Félt, hogy nem messze az idő, midőn a rendszeresen özőtt gyűlölködés és gyanúsítás, minden bizalmat megmér- gez beúnk jobbaink és tekintélyesejaink irányában.

Maholnap megérjük, hogy egyetlen tiszta jellemű hazafi neve sem maradjon hemoeskolatlanul. Nem lesz előttünk tisztelt sem a testvéri sem a baráti szeretet: csak azért mert ellenkező politikai véleményt táplál kebelében; nem lesz nemtehen előttünk semmi neme a megvesztegetésnek, csak czeihoz vezérele ügyünket; a társadalmi élet különféle mozzanatainál, aszerűnt ité- lünk embertársaink fölött, attól föltelezzük tudomá- nyunk, képességét és becsületességét: amint velünk egy, vagy ellenkező politikai nézetet oszt.

Szabolcsmegye a mai tisztújításnál oly politikai higgadtságot tanusított, amelyre méltán büszke lehet.

És ime, ez az, mely a mai választási joggyakor- latot oly nagygyá, oly emlékeztetéssé és példányszé- rűvé tette.

(100.)

A nyiregyházi képviselő-választás kérdésehez.*)

Eleve kimondatott e lap programjában zsinórmér- tékül, hogy pártpolitikai vitának itt hely nem adatik Igen helyesen; miután e kisdél lap szűk terét, mely a megyei és városi egyetemes társadalmi érdekek fejte- getésére szenteltetett, medlő s végre vérrontó, oldalgó buzalkodásokkal foglalni el, annyi volna, mint az egész intézményt idő előtt szennyes sirba sülyesztetni.

Ezért ne vegye senki politikáinak a kérdést, melyet szellőztetni, polgári kötelesség-mél fogva, ez uttal bátorodom. Ez tisztán Nyiregyháza város polgársági egyetemének házi, és innen kiindulólag, hazafiai kérdése.

Igen tapintatlanul pendítette meg egy szerencsét- len valaki a napokban a Pesti Naplóban, miszerént városunk jobboldali polgárai, Vidliczkay helyett, gróf Lónyayt karolták fel képviselő-jelöltül. Ez nem volt igaz; mert akkor még szóba sem jött. Apr. 28-án pe- dig párt nélküli értekezlet vala tartandó, eszmecsere és kölcsönös kapacitálás végett, azírt, hogy ország- gyűlési képviselőül minémű egyéniségnek felkarolása volna, városunkra s ebben mindnyájunkra nézve ez idő szerint legidősebb, leghelyesebb? Ez pedig, ugy lát- szott, már egészen elkészt; és épen azért az érte- kezletből baloldali pártnyilatkozat lett.

De hát csakugyan végkép idő utáni dolog volna-e képviselő-választási eljárásunk módozatainak legnagyobb czelszerűségéről gondolkozni? Teljességgel nem hiszem. Míg végrehajtva nincs valami változathatatlant: mi- dig van idő a fontolgatásra; és ez fontos dologban üd- vös is. Soká és jól fontolgass, hajtsd végre gyorsan! Ez az okos emberek élet szabálya.

Habár a mult vasárnapi értekezlet azzal látszott is bevégezni, hogy menjen mindenik oldal a maga út- ján: szabad legyen hangoztatnia, míg idő van rá, szí- ve és értelmehez szólólag, városunk egy kicsi, de ön- zéstelen polgárának és épen oly hazafinak, mint akárki tartja magát; szabad legyen hangoztatnia: mi e vá- ros ölében mindnyájan egyforma polgárok vagyunk; mi ennek a legközelebbi édes- anyánknak, az ő fejlődési törekvéseiben a legjobbat irányt, a legbiztosabb, a megye fő- városához illő, virágzatot akarjunk eszkö- zölni és biztosítani, és mindezekhez a mi- nél előbbi kifejlődést, hogy ne csak gyer- mekeink, de a hozzám hasonló hajlott kora társak is, örvehdhessünk becsületessé haza- fiúi törekvésünk eredményén: oh ne indul- junk a már eléggé megkeserült külön uton, hanem fogjuk karra egymást szeretettel és bizalommal és olvadjunk össze testvérek- hez illő módon, városunk javának munkálá- sában, és pártokra való tekintet nélkül, ezen egy közös célra való igyekezetben!

Hanem itt talán azt mondhatná valaki, mint az értekezletben-mondta: „a-haza minden előtt! a haza- fiaság ne legyen önhaszonlós.”

Oh beh sok kárt tettek már az életben azok a hangzatos mondatok! melyek valóban csak konganak, mert üresek. Szerozniük helyes fogalmat a hazáról.

Mi a haza? A haza nem valami légvár; hanem szabad, jóléti, megelégedett, és így erős polgárok tö- mörlete. Ezek jól érzik magukat otthon, a gyermekek- kel megdólt, vidám légkörű családban. Csak a bol- dog családapa lehet legtermészetes és legkönyvebb uton, biztos jó hazafi; kinek ez a szerencsés társa- dalmi állás nem adatott meg, csak magas szellemi ne- mes erőküddéssel roháhatja le a haza iránti tartozását. Ezen családok aztán, egymást gyámolítandók, szerves testületbe állnak össze, s alkotják a községet vagy vá- rost. A sok rokon és virágzó város aztán, messze ki- ható munkásságában s kölcsönös védelmében, alkotja az országot, a hazát. Ez a haza. A föld melyben szü- leim hamvai is nyugosznak. — a melynek szorgalmam által s testvéreim segítségével, én is dísz, pompát adok. — a mely engem, s mindazt, a mi nekem csűng, szerves alkotmányával véd, — s a minnek dicsőségért, levén az az én dicsőségem is, erőmet s ha kell érte- met áldozni kész vagyok. Ez a haza! — És mind az, aki ebben életét és állását, magára és a közre nézve, leghasznosabbá tudja tenni, igazi hazafi! Ez igen vilá- gos; Ezt mindenki érzi és tudja.

Tebát a hazát csak az szereti, a ki állott ipar- kodása után, áldozatokat hoz a közjóknak, lármás kér- kedés nélkül. De mindeneszer annak előbb magát kell képessé tenni arra; azaz előbb a maga hasznát keres- ni, más kára nélkül. Régen meg van már az mondva: ha haszontalan a mit teszünk, hiába való minden abból eredhető dicsőség.

Ennélfogva nekünk Nyiregyháza város polgárai- nak, hogy ne legyünk csak lom e darab földön, me-

*) Műtán a „Szabolcs” nem pártlap és mert alapított és pár- tólak közt jobb- és baloldali egyének egyarant vannak: közülük e cikket egy, mint kapunk mint egy nyiregy- házi polgár nézetének nyilvánulását, melynek közlését csak a méltanyosság megértésével tagdhattuk volna meg. Szerk.

lyet ellepünk; hogy teljesíthessük első ízben a megye, azután a haza iránti kötelességünket: eredetileg ma- gunkat kell erre képesítenünk. Városunk még új, gyer- mekkorából még csak most fejlő község; de amelyet eddig isten, az ő kegyelméből, atyáink szorgalma és ügyessége után, megdólt; hanem hogy nagy jövőt ígéro ifjúsága a jelen zaklató idő sok oldalú követelé- seinek megfelelő módon, tekintélyes és ha lehet örök férfúri korra érjék, és így a maguk és unokáink jó sorsát, s ez által a haza iránti szolgálat-képességünket biztosítsuk: ne üzzünk mi még most világra szóló politikát!

Városunk fejlődő ügyeinek annyi bökkenői van- nak; közdolgoinkban annyiszor tanácsatlanul megakad- tunk már, és előretörekvésünk nagy vállalataiban oly akadályok meredeznek előnkbe, hogy mindig jó volt és jóvőre még jobb lesz, ha találunk és fogunk találni jóakarot, mely elég kegyes és elég hatalmas nekünk segélyt nyujtani. Ne rontsuk el, egyengessük inkább en- nek utját!

A ránk jövő országgyűlési folyam, ha hívei va- gyunk a törvények szenteségének, és igazán hazafiak va- gyunk, ugysem a világpolitika faragásának, hanem az annyira szükséges bejelvitásoknak lesz korszaka. Majd elő kora annak is, midőn minden jóvaló magyar hangoztatni fogja a méltatlan kötelekelt tágításának szükségét. Akkor Nyiregyháza is fölemelheti szavát s emelje is fel. Most azonban maradjunk hajlékunkban s dolgozzunk ennek lakályosabb tételén.

Legutóbbi igen tisztelt képviselőnk, minden jóaka- rati és szelleműssága mellett is, városunk főntebb hangsulyozott körülményeiben nem lendítte maga sem- mit; ő csak egyike ithoni derekabbjainknak; mikor megszorultunk, a segélykereső küldöttségekkel együtt, hazafusságánál fogva, ő is csak a jóakaratu hatalomhoz fordul. De nem kötelezhetők-e le egy a legnemesebb kötelekkel, bizodalmas, állandó, tisztelőtűnk tanúsításá- val, a hatalomnak és tekintélynek ily letéteményesét, lenne az bárki, aki mindezek mellett még talán ke- gyességgel is viseltetett nemcsak városunk, de még en- nek egyes, megszorult polgárai iránt is: ha mi, váro- sunk érdeke iránt egyformán lekötöztett polgárok, első sorban pedig maga a legszűkebb hazafiaságot nyilvání- tandó, visszalépő képviselőnk, egy ily egyént egyhan- gulag jelöltünknek kiáltanánk ki és kérnök fel bi- zalmunk elfogadására.

Gondolkozoznak Nyiregyháza város polgárai ko- molyan e kérdésről s keressenek egy ily egyént és ha találak, tiszteljük meg bizalmukkal.

Egy nyiregyházi polgar.

Szabolcsmegye bizottmányi gyűléséből.

N.-Kálló, májushó 2.

Elnökök: gr. Vay Ádám főispán.

Tárgysorozat:—

- 1) A megyei tisztikar megalakítása;
- 2) az állandó választmány megválasztása;
- 3) a fegyelmi bizottság megalakítása;
- 4) az országos képviselőválasztási központi választ- mány választása tárgyában érkeztet belügyminiszteri intézvény;
- 5) belügyminiszteri leirat, a képviselő-választások- nál a rend és köznyugalom megőrzése érdekében;
- 6) küldöttségi jelentések visszabálozási ügyben.

Főispán a következő rövid, de velős beszéddel nyitá meg a közgyűlést:

„Üdvözlöm önöket, mint akik ma az alkotmányos jog legfontosabb gyakorlása végett összeseregelték, hogy ősi szokás szerűnt a közbizalom paizsára emeljék azo- kat, akiket szeretettük és becsülésükkel megtisztelni akarnak. Lelkemben meg vagyok győződve, hogy mi- dön önök e joggal élnek, úgy élnek vele s jelszavuk az, hogy e megyének jeles közigazgatást teremtsenek. Gyakorolják önök e szép jogot azzal az érzellemmel lelkesedéssel, és méltósággal, melyel a magyar nem- zet azt szándakozott el gyakorolta, tündökölve azzal minden más népek előtt.”

Ezután Bónis Barnabás elsőispán, megköszönve az új bizottmány bizalmát, melylyel a közelebbi ala- kulási alkalmával őt és tisztelőtű társait megajándé- kozni kegyes volt, saját és tisztársai nevében a hivatal- os jelvényt (pecsét) átnyujtja a főispánnak.

Főispán: A törvényben gyökerező kijelölési jo- gonnál fogva, a tisztújítás tartamára, jegyzőül Jármy Ödönt, tiszti ügyészül Komjáthy Pált nevezem ki. A jelölő bizottsággal tartott értekezés alapján alispáni jelöltekül Bónis Barnabás és Kállay Emma urakat tüzöm ki.

Amint a két jelöltet a főispán megnevezte, a je- löltöket azonnal életnei kezdte az illető párt. A Kál- lay-isták jobb, a Bónisták bal felől foglaltak állást.

Főispán: Minthogy a többséget lehetetlen kiven- nem; de meg 22 bizottsági tag kérv nyit is nyujtott a szavazási crendelése iránt: ezennel elrendelem a

szavazatot s a szavazatszedő küldöttség elnökei báró Vécsy Józsefet (számon nem akaró éljenzés), tagokul Miklos Ferencz, Elek Pál, gr. Degenfeld Gusztáv, Lip-tay Károly, ifj. Elek Gábor, Genesy Károly, báró Hor-váth Gedeon, Nagy István, Vay István, Mikecz Tamás, Mikecz János, Lukács Ignác, Kaszlet László bizott-mányi tagokat, jegyzőül pedig Korányi Miklóst és Horváth Imrét nevezem ki.

Genesy Károly kijelenti, hogy mivel ő a kije-lő bizottságnak tagja, a szavazat szedő küldöttség-nek tagja nem lehet.

Szomas József, miután a főispán ur öméltsága által kinevezett küldöttségi tagok közt egy oly is van aki nem bizottmányi tag, ehelyett Lövey Antalt kéri kinevezetni.

Főispán Horváth Gedeon helyett, aki jelenleg be-teges, Járny Józsefet, a másik nem bizottmányi tag helyébe pedig Lövey Antalt kinevezvén a szavazat-szedő küldöttség kiegészítőül, terembe vonul vissza.

Báró Vécsy József mint a szavazatszedő küldöttség elnöke felkéri a küldöttségi tagokat, hogy csoportuljanak körülötte s kijelenti hogy a szavazás a te-remben befelé balról jobbra jöve fog megtörténni.

A Kállay Emmánuelre történt szavazatokot Ko-rányi Miklós, a Bónis Barnabásra adott szavazatokat Horváth Imre jegyzi.

Megtörténni a szavazás, főispán kijelenti, hogy : 399 bizottsági tag szavazott, mely 399 szavazatból Bónis Barnabásra 235-, Kállay Emmánuelre 164 esvén, 71 szótöbbséggel Bónis Barnabás választatot meg megyei alispánul.

Bónis Barnabás harsány éjének közt elfoglalja székét s meghatott meleg szavakban köszöni meg a bizottmányának e másodizben nyilvánult megtisztelő bizalmát; kiváló szerencsének tartván, hogy e nemes megyének első szolgálja lehet, s kéri az új megyének új támogatását az állásához kötött nehézségek megol-dása körül.

Ezután leteszi az esküt.
Főispán a következő szavak kíséretében adja át az új alispánnak a megye pecsétét :

„Alispán ur! Van szerencsém az imént kezemhez letett megyei alispáni hivatal zálogát átadnom. Telje-sen hiszem, hogy kitartó törekvése leend a megye és haza irányában kötelességeit pontosan betölteni!”

Ezután a főjegyzői állásra Korányi Miklóst és Zoltán Jánost jelöli ki. Az ez alkalommal újra felhang-zott éltetéséből, a többség kivételét nem levén : főis-pán a főjegyző megválasztását szintén szavazat alá bocsátja.

Korányi Miklós személyes érdekeltségénél fogva, maga helyett, más jegyzőt kér a szavazatszedő kül-döttséghez kinevezetni.

Főispán a többi küldöttségi tagok megtartásával, Korányi helyett gr. Zichy Géziát nevezi ki jegyzőül.

B. Vécsy József ismét felhívja a szavazatszedő küldöttség tagjait, hogy a szavazás eszközlése végett, sziveskedjenek mellé sorakozni.

A Zoltán Jánosra esendő szavazatokat Kállay Viktor, a Korányira adandókat Horváth Imre jegyzi.

A szavazat bezárása után főispán kijelenti, hogy a főjegyzőirei szavazásánál 305 egyén szavazott, kik kö-zül 191 Korányi Miklósrá, 114 Zoltán Jánosra esvén, Korányi Miklós 77 szótöbbséggel megválasztatt.

Korányi Miklós mint újonnan megválasztott főjegyző az esküt letévén, Járny Ödön átadja helyét a már megválasztott főjegyzőnek, aki is azt zajos éljenzések közt hálaérzettel elfoglalja, meleg szavakban köszönte meg a bizottmány bizalmát, hiszi, hogy sikerülend megküzdnie a nehézségekkel, melyek útjába gördü-lennek, valamint azt is, hogy hű kifejezője lesz a bi-zottmány intézkedéseinek.

Noha az idő már 3 óra felé járt; a bizottmány még a tisztí ügyész megválasztását is kérelmezte a főispántól.

Főispán ur azonban, hivatkozva a jelölőbizottság által megállapított sorrendre, melyszerént az alispán és főjegyző megválasztása után, az árvaszéki elnök

lenne megválasztandó, ami ismét hosszabb időt venne igénybe, az idő előre haladottsága miatt, a gyűlést eloszlatta azzal a kijelentéssel, hogy a tisztújítási ce-lekmény holnap reggeli 9 órakor ismét folytatattik.

KÖZÜGYEK.

Miniszteri rendelet.

A. m. kir. belügyminiszter 1316. sz. alatt kiadott kör-levele valamennyi törvényhatósághoz.

Azon előintézkedésekkel, melyek az országgyűlés új képviselő választások foganatbavétele iránt a tör-vényhatóság részéről megétegetnek, kezdetüket veendik egyuttal a választási mozgalmak is.

Az országgyűlési képviselő választása a legélet-bevágóbb, legfontosabb alkotmányos jogok egyikét képezi.

Ezen alkotmányos jog gyakorlat, mely a nemzet ez idő szerinti akaratának fog kifejezést adni, előre-láthatólag élénk érdekeltséget és pártküldelemeket vo-nand maga után.

De épen a nemzeti akarat szabad nyilvánulhatása kívánja meg, hogy hazánk választó-képességgel felru-házott minden polgára e jogát szabadon, akadálytala-lanul s bármely részről nyomás nélkül érvényesíthesse; a nemzet méltósága pedig követeli, hogy a választási cselekmények a szabadsággal karöltve járó rend fentar-tása mellett történjenek meg.

A választási jogosultság igénybe vételéről és gyakorlatáról a törvény intézkedik, — a választási mozgalmak körül a rendnek és köznyugalomnak meg-örzése ott, hol a törvény értelmében a választási elnök nincs hivatala rendelkezin, a törvényhatóságok és helyi hatóságok feladatúl jutott.

Ennélfogva rendelem, a mint következők :
1. Választási mozgalmakból eredő rendezvárások-nál kötelesek a rend fentartására hivatott hatósági közegek a fenyegedett részeknek haladéktalanul oltalmat nyújtani s a rendet helyreállítani.

2. Ugyanazok kötelezettenek mindazokat, kik az országgyűlési képviselő választása alkalmából vá-lasztó-társaitak elveik szabad nyilvánításában akár tet-leges bántalmazása, akár erőszakkal fenyegetés által gátolni vagy korlátozni törekvesnek, ugy mindazokat, kik a tulajdon bizottsága ellen vétének vagy izgatnak, párt-különbség nélkül az illető királyi bíróságnak 24 óra alatt feljelenteni.

3. Azon községi előjárók, kik e részbeni köteles-ségeiket nem teljesítenek, vagy részrehajlólag intézked-nének, az alispán, illetőleg szolgabíró által hivatala-iktól felüggesztendők, s ellenük vizsgálat indítandó.
4. A főispánok (főkirálybíró stb.) örködni fognak, hogy e rendelet a legnagyobb szigorral végrehajtsassék: az e tekintetben hanyag vagy vétkes törvényhatósági tisztviselők ellen pedig hivatali felüggesztésük mellet vizsgálatot fognak kirendelni.

Eről a törvényhatóság közönségét tudomás és in-tézkedés végett oly meghagyással értesitem, miként e rendelet a szokott módon kívül falragaszok által is azonnal minden községben közhírül teendő, mi végből annak nagyobb számú nyomatot példányai idecsatol-tatnak.

Budán, 1872. évi aprilis hó 20-kán

Toth Vilmos s. k.

Királyi főügyési rendelet a kir. ügyészségekhez.

Több oldalról érkezett jelentések szerint a kü-szöbön álló képviselői választások kérdése már is oly mérvű izgalmat támasztott országszerte, hogy lehetet-len a kir. ügyész urak figyelmét ezen mozgalmakra fel nem hívnom.

A bünyői perek egy figyelemre méltó része tan-uskodik arról, hogy a képviselőválasztások alkalmából hányzor támadatik meg a közrend, a vagyon- és szem-élybiztonság; s a börtönökben még-most is- feles

számmal találunk rabokat, kik szomorú helyzetüket a legutóbbi választások alatt elkövetett cselekményeikkel érdemelték ki.

Éz érintett bünyügek feletti észleletek, a cselek-mények jellege s a dolog természete azon meggyőző-désre vezetnek, hogy az érdekllett bünyügek mind csak következményei azon izgatásoknak, melyekkel a választók kevésbé mivel részét lelketlen emberek be-hálózni szokták.

A jogrend s az igazság érdekében nem lehet to-vábbá tűnni, hogy míg a félrevezetett tudatlan ember szigoruan bünhődik, addig a bünszerű czinkostárszaba-don folytatja üzelmét.

A kir. ügyész urak hivatalos minőségükben kívül állanak a pártok körvonalain s ellenőrzésük tárgyát sem a politikai doctrinák hirdetése, sem a különböző pártérdekek vitatása nem képezendi; de hivattászerien közbelependnek azonnal, mihielyt közbüntény felidézé-sére irányul a pártos szenvedély.

Ezek folytán utasitom a kir. ügyész urakat, hogy az esetekben, ahol

Öfelsége, a király személyének s uralkodóhá-zának megsértése merülne fel, vagy ahol az igazság ország területi épségét támadná meg, vagy az ország különböző nyelvű, vallású és sorsu polgárainak egymás elleni zudítását s e szerint a közbeke és rend megzar-vatását czélzóna vagy eredményezné: minden to-vábbi utasítás bevárása nélkül, azonnal a legerélyeseb-ben lépjenek fel s teljesítsék kötelességüket.

A kir. ügyész urak épen azért szemmel fognak tartani minden nagyobb összejöveleteket s gondoskod-nak arról, hogy minden fontosab esemény mozzana-tairól, a legbiztosabb értesítést nyerhessék.

Az elkövetett vagyon- és személybiztonság meg-sértése esetében a vizsgálat rögtön foganatosításától függvén az igazságos elintézés lehetősége, oda kell hatni önöknek, hogy a vádlottak ellen a vizsgálat azonnal megindíttassék, s az a tetlegességre esztözönő iz-gatókra mint bünszerűkre is kiterjesztessék.

A vizsgálat meghiusulhatásának minden eselyeit ellenezni fognak s épen ezért a rögtön letartóztatást indítványozni s a vizsgálat befolyásait minden netálan szabad lábra helyezést tartalmazó határozat ellen per-orvoslattal élni kötelességöknek ismerjék önök.

Nem titkolom el, hogy e megbízásban való helyes eljárás sok nehézséggel jár.

A vélemény- és a szólás szabadság határvonalait nem érteni, de másrésről az azon túl csapongó el-len a törvény szigorát kérelhetlenül alkalmazni, oly feladat, melynél a higgadt tárgyilagossághoz a buzgó-ság erőlye is kívántatik.

Azt hiszem, hogy a legczélzzerűbb előleges uta-sítást, ugy adom, ha e különböző irányzatok öszhangba hozatalát önök tapintatoságára bízván, önöket hivató-s kötelességük tudatára emlékeztetem.

A királyi ügyész mint polgár bir politikai véle-ménnyel, független, szabad pártnézetű; de mint hi-vatalnok, egyik pártnak sem, hanem csak az állammak szolgálja, a melyet védeni s a melynek bármely módon megsértését, ott ahol, és akkor, amikor megtámadta-tik, — feltétlenül megtorlani tartozik.

E tudat vezesse önök lépéseit.

A felmerendőket felől részletes jelentéseket ese-tenként elvárom
Pesten, 1872. évi april 23.

Kozma Sándor,
kir. főügyész

A hirdetések célja és hatása.

(Vége.)

A hirdetések sohasem szabad elesügedni azért, mert hirdetéseinek hatásáról közvetlenül nem értesült, vagy azonnal nem érzi hatását üzlete folyamában. Ha a hirdetések ügyesen és változatosan tétetnek közé a lapokban, mindig akadnak vevők, ha nem mondják is, hogy a hirdetést olvasták.

És itt van a hirdetések nyitja és titka. A modort

gas házaival többnyire silány templomaival, pizkos folyamával, külsőleg első tekintetre nem igen érdekes szinben tűnik fel az idegen előtt. Az utcákon előtűnő változatosság, a tiszteletré méltó ereklyék, az ökori épületek és emlékek azonban, haugosan nyilatkoznak Berlin múltja mellett.

Aki ez emlékeket az elegans városrészen ke-resné, nagyon tévedne. Ott az arisztokratia fényeskedik s a kereskedővilág számlálja s rajka halomra tallérjait.

Berlin történeti emlékeit, a félreeső utcákban a rozg hírű zugokban s az uri osztály által került városrészekben kell keresni.

Ujjab időkben Berlin már igen sokat levetkőzött régi, ódon külsőjéből és jelleméből. Több hívevesebb ódon épület alkalmazkodott az újkor igényeihez. Igy alakult át nem rég a városház is a spandauer- és királyutca szögletén.

Minthogy épen a városháznál vagyunk, álljunk meg kissé annak történeténél.

A berlini városház hajdan nagyszerű történeti tényeknek volt színhelye. A tanács csaknem fejedelmi jogokat gyakorolt. Ezidőben alkotmányos democrata alapokra volt fektetve. Az állandó lakosok 12 tanács s választottak maguk közül, akik azonban fontos ügyek-be, csak az összes polgársággal intézkedhettek. Minden évben kilépett közülök 4, akik helyett mások válasz-tattak.

1280-ban már Bismarcki vagyak ébredtek a Rodamannek kebelében s esonkítgatni kezdték a pol-gárok jogait. Zsigmond választó fejedelem alatt végre is győzött az arisztokratia. A választásoknál ezental csak a polgármester és tanácsosok szótöbbsége dön-tött. A közpolgárok nagyon természetesen ezt nem tűrhették; miert is folyórást zugtak. A belzavarok azután alkalmat nyújtottak a Hohenzollern-eknek a beavat-kozásra. Először II. Frigyes hivatott fel bírólul, aki a belvillangásokat lecsöndesíté ugyan; de jutalmul azt követelte, hogy a város kulcsai ezental náia legyenek

A „Szaboles“ tárczája.

Kedvesemhez.

I.

Esti szellő édes csókja
Reá szállt a kis bimbóra,
A kis bimbó titkon kérdez :
Hogy az a csók mért oly édes?
Esti szellő azt susogta :
A te ajkadról lopta.

Kis madárka a párjával
Suttog, susog kis ajkával,
Szerelmes édes dalán,
Mint ha hangodat hallanám;
Párja kérdi, hol tanulta :
A te ajkadról lopta.

S harmat, virág, nap sugára,
Mind irigyen néz arczadra,
S fájva, égve, pironkodva,
Mind azt vallja, mind azt mondja :
Hogy szépséged, melegséged
A te ajkadról lopta.

Igen — igen! a mi csak él,
Minden, minden rólad beszél...
Susogó lomb, csörögő patak;
Te utánad sohanának, —
S tán azért jó a kikelet :
Rég nem látta szépségedet!...

II.

Mit érne énnekem
Hírnev és dicsőség?
Hiszen nagyobb a fény,
Amely szememben ég.

Mit érne énnekem

Pénz, guszagság, vagyon :
Hogyha nem bírnálak
Szép szöke angyalom?

Mit érne énnekem

A kerek föld maga :
Ha elsötétednék
Szerelmünk csillaga?

S mit érne e világ,
Mit az örökélet :
Hogyha nem lehetnék
Örkökké tevéld?...

F . . .

A Spree partján.

A Spree folyórol kinek ne jutna eszébe a köze-llebbi poroszhadjáratokból oly híressé vált Berlin, a poroz junkerek fészke ott a Spree partján?!

Tagadhatatlan, hogy Berlin, műveltség és műve-szet tekintetében az első városok közé soroztatik Né-met országban magában azonban, egészen másképp vé-lekednek etekintetben Berlinöl.

Münchennt művészet, Bécsét kedélyessége miatt mindig elébe teszik Berlinnek.

A déli németek felfogása szerint, Berlin nem egyéb, mint egy nagy laktanya, hol vitéz junker bra-marbasok hoszu kardot csörgetnek; állig begombolt kravátihs nyugalmozást tisztek örökös strategiai terveket gyártanak és sápadt vékony titkos tanácsos kisasszo-nyok teritenek vékony thea s még vékonyabb vajas kenyér alá.

A déli német atyafiak, ugy látszik már régen fölsímerték a berlini junkerek titkos utait
Annyi igaz, hogy Berlin egyenes utczáival, ma-

cell eltárlani. Azért az illető hirdetőtől igen helyesen eszlecszik, ha hirdetésit valamely genitális, egyes tollu egyén által állítatja össze.

A hirdetésben közzétett ígéreket szigorúan, szó-rul-szóra teljesíteni kell; máltal nemcsak a már meg-nyert vért biztosítja, de újakat is nyer magának a kereskedő.

Van még egy igen fontos szabály, melytől eltérni igen veszélyes az illetőre nézve. A hird-tések időnkénti közzétételével nem szabad felhagyni addig, míg az üzlet kisebb mértékre nem szállították. A híres Warren örökösai, azon hitben, hogy Warren főnyúza már eléggé ismeretes, a hirdetés nem folytatták; minek eredménye az, hogy az üzlet évről-évre csökkent, míg végre 1856-ban teljesen megszűnt.

Helyén találtak itt, a dolog bővebb bevilágításául Horace Greeley idevonatkozó szavait fölemlíteni.

„A kereskedőre nézve, — mondja Greeley, — aki meg van győződve arról, hogy a nyilvánvaló kíván-ságokat és szükségleteket, a legelőnyösebb föltételek alatt képes teljesíteni, föfontosságú dolog a megfelelő nyilvánosságnak megszerezése.

Ha üzletének kiterjedése azon kerületre van szorí-tva, amelyben lakik, intézkednie kell azért, hogy az illető kerületben lakó családoknak tudomására jusson, mit és mily föltételek alatt bocsát áruba.

Balgaság a költségeket akadályul említeni fel e kérdésnél, melytől anyagi jóléte és üzleti hitele és neve függ az illetőnek.

Ily fölfogás mellett azon költségeket is meg kel-lene kimélni, melyek szükségeseknek bizonyultak arra nézve, hogy az árak, az idő befolyása és az elidegí-nezés ellen biztosítva legyenek. A tapasztalás bebizonyította, hogy az üzletre fordított minden egyéb költségek elvesznek, ha e lényeges elem elhanyagoltatik.

Ha valamely kereskedő üzletének fekvése nagy áruközlethez, illető negyedének vagy szomszédsá-gának végre van utalva, nem szabad a költséget ki-mélni; úgy üzletét körében lehetőleg megismertesse. Ugyanez áll a nagykereskedőkre nézve is, akik saját országuk, vagy más országok végre számít. Ha az ily nagyvállalkozó keresletnek, előnyös föltételek alatt megfelelő képes: okvetlen szükséges hogy azok, akiket vévőkül óhajt megszerezni, áruinak minő-sége, az árak olcsósága és eljárás föltételei felől értesítse. Aki az ily költségektől visszarad, egyenesen a képtelenség és könnyelmű pazarlás vádját vonná ma-gára; mert ez esetben az összes eladásainál bel vi-lágítás, tüzelés segédének fizetésére vonatkozó 1 szá-zalékról 3, 5, sőt némely esetben 10 százalékra is fo-kozni; és így lehetlenné válának áruit hasznossal és egyidejűleg olcsón kinálhatni, mint értelmesebb és több vállalkozási szellemmel bíró versenytársai.”

Sok üzlet-ember alig gondolja meg azon óriási lendületet és mozgalmat, melyet néhány év alatt a saját mindenirányban előidézett.

Általános szabályként áll, hogy egy újsági hirtede-t, most 4—10-szerre annyi szemmel találkozik, mint 20 évvel ezelőtt.

Valóban, a hiteltelenséggel határos, hogy miként lehetséges eredményre számítaniok az oly újizlet alapítók-nak, akik a hirdetését elmulasztják?!

A régi üzlet fenn lehet, míg a régi vévők, részént halál részint más körülmények folytán a községből el nem tűnnek; de aki napjainkban új üzletet akar alapítani: azon kor után kell indulnia, amelyben és amely-nek befolyásai alatt él

Mint első közleményünkben is hangoztatunk, ko-runak a hirdetés és reklámok kora. Aki ezt fel nem fogja s a hirdetés elmulasztja, igen nagyban hasonlít ahoz, aki szilárdul feltette magában, hogy soha vasu-ton nem fog utazni. A világhossz szeme el táru; de ő balgaságában czélszerűbbnek tartja szemet hunyni a világhossz előtt.

Egyes embereknél még csak megbocsátható e hiba, amelynek következményét különben is csak ő maga érzi; de testületnek soha sem szabad ily eszélytelenül eljárni.

s az új választásokat ő erősítse meg. E volt az első lépés, a mai porosz nagyhatalmi állás felé.

Később 1184-ben a városi eljárárság kezéből a pallosjogot is kieszták a Hohenzollern-ek.

De szóljunk a régi berlin nyilvános és magán életéről.

A tárgyalások a szabadég alatt tartattak; csak esős időben vonultak a „lugas” folyosó alá. A nyilvánosság oly tiszta s az igazságszolgáltatás oly népszerű volt, melyhez még a mai esküdtszék sem lehet hasonlítani. De mindezek mellett, ott állott a spandau-üzlet és a pellengér is, az öntudat és humanitás e sötét börtönléte, melyhez az elítéltet nyakánál fogva lán-csozták le s úgy vesszözték.

Volt még a pellengérnek más, sajátoságos rendel-tetése is: a plakátokat és pasquillokat is arra akgtatták. A szövegek, vagy hüllenek ellen, minden polgár füg-geszthetett ez ágásra szólalozó iratot. Az alapítala-nul vádaskodónak nyilvánosan kellett visszahuzni vád-ját; ezen felül egész életre becselten maradt.

A berlini városháznak az a kellemes rendeltetése is volt hajlani, hogy a komoly ügyek szünetelése alatt kedv és káspengő vigalomnak szolgált tanyául. Bizonyos ünnepek alkalmával, a város szépei, tánczvi-galmakban ragyogtatták hódot hajkait. A tánczot oly igen szerették a hajdani berliniek, hogy a tanács-jónak látta esti harangozás után az utcáit tánczölést betöltani

Az öreg urak, akik már a tánczvilágban részt nem vehettek, a boros kanesok mellett kerestek szórakozást. A tanács gondoskodott, hogy a városház pinceszéből a nemes itatók ki ne fogyjanak.

A borvás mesterségét roppant tökélyre vitték a germán ösök.

Locke azt mondja krónikájában, hogy Móricz tartományi gróf 1526-ban Berlint meglátogatván, ki-sértevel együtt úgy lecsipte magát, hogy nem talál-ták meg a város kapuit.

Aki a hirdetés előnyeit föl nem használja, nem-csak önmagától vonja meg a bizonyos nyereséget; ha-nem az őt illetendét részt, eszélyesebb vetélytársai-nak dobja oda

UJDONSÁGOK.

(My) A megyei tisztújítás második napján a következő tisztviselők választották meg. Arvaszéki el-nökül Rózsa István, ülnökökül Fintor József, Oláh Ká-roly és Konrády Komajthy Pál; pénztárnokul Gábor József ellenében 8 szótöbbséggel Kovacs Ferenc; főorvosul dr. Szabó Dávid egyhangulag; fősámvevőül felkeltással Kállay Ferenc, aszámvevőül Erdőhegyi Barna; főmérnökül Hubay Sándor Szabó László ellené-ben; aligazságtörvényszék elnöke Básthy Barna; állatorvosul a dadai és kisvárdi járásokra Dely István nyiregy-lázi, a nádudvari és bátori járásokra Dely József nagy-kálói oklevéles állatorvosok.

(—y—) Vidliczkay József Nyiregyháza város országgyűlési képviselője e hó 9-én mutatja be számadását választói előtt. Mint halljuk ugyanekkor fog felszólítatni pártja által, hogy a jelöltéssel vállalja el a kö-vetkező választásnál is. — A jobb oldal, alapos hir szerént, gr. Lónyay Menyhért miniszterelnököt szándé-kozik föllepíteni követelőttül.

A nyiregyházi „Deák-kör” tegnap délután tartá második ideiglenes alakuló értekezletét a nagy-vendéglő teremében. A körülbelül 60—80 tagból álló gyűlést ideiglenes elnök Bodnár István nyitotta meg, f. l. viván a gyűlést az elnök és a választmányi tagok megválasztására. Bodnár István újból kiküldött elnök-ül; a más az első alakuló értekezleten megválasztott választmányi tagokhoz pedig még 80 tag választott, kiknek feladatuk a közelebbi értekezletig tagokat sze-rezni a pártnak s a megnyert tagok névsorát betege-zeníteni. A közelebbi nagy alakuló gyűlés folyó május 10-én délután 4 órakor fog megtartatni ugyancsak a vendéglő nagy termében.

(M—y) Nagy-Kállóban a május 2-iki tisztújít-ás alkalmából, az alispán és a főjegyző megválaszta-tása után összejött győztes pártfel kedélyes ebédje-nél, hová a megválasztott alispán és főjegyző küldött-ségileg hivattak meg, elmondott szebbnél szebb po-hárköszöntések közé, mint több oldalról halottak, leg-inkább feltűnt Zajcz József nyiregyházi lakos köszön-tése. A tosztaban főleg az egyetértés és összetartás volt hangsúlyozva s azon reménynek volt adva kifeje-zés, hogy vajha ne csak az anyaországban, hanem a kapcsoltsorok és társországokban is megszűnne a közleg képviselő-választási mozgalomnak a már oly messze vitt pártüth és ellenségeskedés. Midőn elvége beszédét szóló, mindenoldalról megőljeneztetett s min-deki szívet szoritani az egyszerű töszüléstül, de az olvasás által magát magyarrá kiművelt polgárral.

(Sz) Lukács Ödön a napokban kezdte meg „Kisebb versei”-nek szétküldését. A kissé hosszú vá-rakozást kétségkívül kedvesen fogja kárpótolni a 144 lapra terjedő valóban csinos füzet tömöttsége és bel-tartalma; melyről lapunk közelebbi tárczájában szó-lalunknak tüzetesebben. A finom velin papírra nyomott példány bolti ára 1 frt. Kapható Illincz Gyula könyv-kereskedésében Nyiregyháza.

× A tiszavidéki vasút-igazgatóságnak hazafi-as érzelmek mellett nyilatkozó intézkedéseivel nem egy-szer volt alkalmunk találkozni; épen ezért feltűnő, hogy a nyiregyházi indóházon még mindig ott látjuk a kétfejűasat. Ideje volna már valahára eltávolítani ez oly sok és oly igen keserű emlékeket keltső, szem-sértő és boszantó jelvényt.

(Sz) A nyiregyházi érkező helyiségekre vo-natkozó közelebbi tárczázinkunk megezőföld sorokat vettük; de az idő rövidsége miatt nem adhatjuk azt egész terjedelmében. Annnyit azonban kijelentünk rész-lünkről, hogy mi magunk sem eszathatjuk egészen ama tárczázikk elárgyu sorait; mert izletesen etkezzii nem

A spandau-utczának igen nevezetes szerep jutott Berlin történetében. A legrégibb ház ez utcában feks-zik, hol hétézrászra szóló vendégségek tartattak.

Szintén a spandau-utczában van a ház, melynek egykori birtokosa, egy szerencsés félreértéssel a Hohen-zollern-eknek a koronát megszerezte. III-ik Frigyes választófejedelem ugyanis, sokáig siker nélkül fáradozott a korona után. — Egyszer Bartholdi titkos tanácsos levelet kap, melyben felhívatták, hogy tegyen még egy végső kísérletet a bécsi császári miniszterium egyik tagjának megvesztesgetésével. A levél írójának neve olvashatlan volt; Bartholdi azonban a császár gyónató-jának nevét olvasta ki. A gyónató páternek telát 200,000 ezüst tallér ígértetett közbenjárásáért, aki az óhajtott koronát csakugyan ki is eszökölte.

Mily különös szeszélye a sorsnak! Azt a koronát, mely ma Bécs birhatásáért sóvárog, egykor Bécsben kunyorálták.

A spandau-utczai 68-ik szám alatti házban lakott Lessing és később Mendelsohn. Ma is márványtábla jelöl a helyet, ahol a két nagy bölcsész naponként vitalkozott. E házban epedt Humboldt Vilmos a szép Herz Henriette lábainál.

A lényűzés annyira el volt terjedve Berlinben 1335 táján, mikép rendelettel kellett megtiltani, hogy 24 föl etelnél többeit tegyenek az asztalra. Musculus predikátor pedig értekezést ért a „na drág ördögök” ellen. Egy-egy plundrára ezidőben 30—60 rőf anyag is felment.

E nádgráduh egy igen trófás eseménynek szolg-ált anyagul Joakim választó fejedelem idejében. Egy nemes urnak nadgrágtartóit ugyanis az utczaközépén vágatta le a fejedelem s a szerencsétlen fényűző csaknem egészen természetes állapotban ékeskedett a nevető tömeg közt.

csak a „Hárs alá” címzett vendéglőben, hanem Récs-csey Gusztávnál a „Konyló”-ban s Spisákné asszony-nál a nagyvendéglőben is lehet: csupán a tálalásban és a kiszolgálók előzékenységében lehet, ha van egy kis kü-lönbég egyik-másik érkező helyiség közt. Mi különben hajlandók vagyunk azt hinni, hogy ama tárczázikk írja igen éhes lehetett, midőn a „Hárs alá” meut etkezzii s ezikkét a jólesett ebéd vagy esteli után, az „áldott jólakás” első behatása alatt irhatta; kü-lönbég nem esett volna a lapiróhoz soha nem illő részrehajlás bűnébe. Ennyit kívántunk megjegyezni addig is, míg a dologhoz bővebben szólhatnánk.

— A nyiregyházi izr. segélyző-egyletnek f. é. május 10-én hirdettet közgyűlése, a vásárok miatt, f. é. május 9-én fog megtartatni.

— A Sóstó megnyitása május 10-éről a megyei tisztújítás miatt elmaradván, mint értesültünk, áldo-zócsütörtökön fog megtartatni. Előre is figyel-meztetjük a zenekedvelő közönséget, hogy Benzi Gyula több év alkalomra betanult s még általa se-holsem játszott zeneművet fog bemutatni az ott meg-jelenendő közönségnek.

— Egy tájpiipa találtott tegnapelőtt, azaz pénteken este 7 és 8 óra közt Nyiregyháza (Kovács Soma kereskedő háza előtt az utca porában. A piipa jó nagy és ezüstkapukos A tulajdonos figyelmzettük, hogy a piipa a nyiregyházi magyar kir. postafőnökség-nél van letéve; miután azt T. J. postaszolga találta meg. A közérkölség érdekében felettébb örülünk, hogy nem a piipa tulajdonosa, hanem annak becsületé megtalálójá jelentkezett először nálunk.

(m) A május, e mosolygó virágos arcu hónap, hozzáik is beköszöntött zöld ruhában, virágkítéssel s illatos hajzattal. Reggel jókor kissé komor-nak lát-szot; de a szétaradó szelid napsgarak csakhamar eloszlatták arczáról a borús s mosolygó arczsal ud-vözölt bércezt, völgyet. Valóban a május hasonló a jószághoz és szeretethez, melyeknek közlegését már távúlról megerzi a fájó kebel s melyek érintésén a legkomolyabb arcza is kisüt az öröm sugára. Ál-munkból kedves zenehangok költenek fel e nap reg-gelén, mely hangok szintén a szeretetnek és jószág-nak voltak gyöngéd kifejezői. A szerető szívek a zene bá-gyos hangján szölköt imádoztakhoz, akik épen azon percében talán rölük álmodtak. Oh! bárcsak a szív májusa is ne volna oly rövid, mint a természeté!

— Lapunk bezártakor halljuk hogy gróf Vay Adam főispán, a tisztújításnál nagy kisebbségben maradt jobboldal által előidézett zavarok miatt, főis-páni állásáról a bizottmány előtt lemondott. Mi ré-zsiünkről tartózkodunk minden e tényre vonatkozó meg-jegyzésektől; minthogy biztos tudomásal e perczig még semmiről sem birunk. Mélyen sajnáljuk, hogy az első ezikkünkben hangsúlyozott rend és példás türelem ily hamar megszakadt.

KÖZGAZDAÁGI ROVAT.

Felhívás egy új találmány érdekében.

Miután Müller Ernő (Pest, csömöri út, 31. sz. a.) egy új órárendszert talált fel, mely szerént az órák rendkívül pontos járattal és nagyobb tartóssággal birnak; miután ezen elchappement-rendszer Kruspér Ist-ván budai mtegyetemi tanárnak, mint kitünő tudomá-nyos szakértőnek és több tapasztalt helybeli órákeres-kező- és órágyártónak itélete, valamint az iparegyesü-let kézműipari szakosztályának véleménye szerént, a műcógártás terén jelentékeny előmenetelt képez, az orsz. magy. ipar-egyesület igazgatósága f. évi ápril 5-én tartott ülésében elhatározta, feltaláló e találmány ki-velésében oly módon támogatni, hogy e találmány által egy új hazai iparág keletkezék.

A feltaláló nem bír a kellő eszközökkel a nagy-órák gyártásának megkezdésére. Azonban kijelentette, hogy ha a szükséges tőke előteremtésé folytán a gyár-tást megkezdheti, azt Pesten folytathatni fogja. E czélra 25 frtos alapítójegyek állítatnak ki, s az értük befo-lyó tőke az alírák határozata értelmében egy műhely alapítására fordittatik.

Müller Ernő ur kötelezte magát, hogy minden egyes alapítójegyről, hat hónappal a befizetés után az egyesületnek átadott leírás szerénti, 35 frt értékű sa-lon-chronometer órá fog szolgálatni.

Hogy a t. alapítók valóban a leírásnak megfelelő műdarabot kapjanak, az egyesület illetékes szakosztá-lya a szolgáltatandó órákat meg fogja szemlélni.

A hazai ipar és a tudományos előmenetel érde-kében kéretnek a t. hazafias iparosok és iparparólók, hogy ezen új magyar iparágat alapító jegyek aláírása által támogatni sziveskedjenek. Mihelyt 100 alapítójeg-y jegezve van, a találmány kivitele megkezdetik, s in-terezkedés történik a jegyzett tőkének a mondott czélra való fordítására, illetőleg az ellenőrzésre.

Az országos magy. iparegyesület igazgatóságának megbízásából:

Mudrony Soma, vezértárk.

Üzleti értesítés.

A nyiregyházi terményesarnoknál május hó 4-én bejegyzett terményárak.

	Piaczi ár	Kereskedési ár 100 köböltölkerdve
Rozs 60—60 fontos	3.70—75	
78—80		3.80—85
81—82		
Buza 82—89	5.50—6.50	vámmászsa eser.
Arpa	2.75—80	
Zab	1.75—85	
Tengeri	3.50—65	
Köles		
Bab, tisztá fehér	5.45—50	
Káposztarepeze		
Lenngy		
Gomborka		
Kendermag		
Mak		
Napraforgómag		
Szesz 30 foku magy. iteze	26	24.00—24.50

Felölös szerkesztő: K. Kimethy István.

HIRDETÉSEK.

(6-6) HIRDETMÉNY.

Az alulirt szénügnökség a t. iparos és egyáltalán a szénfogyasztó közönség szives tudomására hozza, hogy az itteni piacon különféle legjobb minőségű morva-osztrái és porosz szénfajokból **raktárt** fog tartani.

Kassa és vidékének képviselőt Donáth Ede ur (Kassán, Malom-utca 2. sz. a.) vette át, kihez mindennemű beces megbízás közvetlenül intézendő.

A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasutészénügnökség.

Eladó birtok.

A Nagy-Kállai határban levő, mintegy 59 hold 1200 □ ölével számítva, őszi és tavaszi vetéssel jókarban levő föld akár egészben vagy tiz holdanként, mindenkor szabadon eladó.

(3-3)

Értekezhetni Nyiregyházán, Szarvas-utca 97-dik sz. ház tulajdonosával.

Hirdetmény.

A szarvas-utczán a 6-ik számú házban, egy lakosztály haszonbérbe kiadó. A föltételek ugyanott megtudhatók.

(0-1)

WALSER FERENCZ
pesti gyártulajdonos

ajánlja gazdag harang- és tűzoltószerek-raktárát a t. cz. községek figyelmébe. Megrendeléseket elfogad és teljesít Nyiregyházán **Soltész Gyula** vaskereskedő. (6-3)

Hirdetmény.

Alulirt van szerencsém a t. cz. vidéki közönséggel tudatni, hogy mindenféle szakomba vágó szűcs-munkákat nyaralásra a legjutányosabb díj mellett felvállalok, azokérti jótállás mellett.

Lakásom Rózsa-utca 1360. sz. a. vagyis Máj Adolf ur házatól lefelé 6-ik házban.

Rotaridesz János
szűcs.

(2-2)

Alulirt tisztelttel jelenti a nagyérdemű közönségnek, miszerint a jövő Szent-György naptól fogva, Pazonyi-utca-szegetletről lakását átteszi — az edénypiacra — Bank tőzsomszédságába, ifj. Gyurcsán **József** ur házába.

(3-3)

Dillnberger Lajos
óras.

(0-1)

Arverési hirdetmény.
1872. V. 45.
Alulirt kir. tsvszéki végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint Hollandier Samuel nyiregyházi kereskedőnél leforgalt összes bolti czikkék, a nyiregyházi kir. törvényszéknek 1872. P. sz. végzésd folyán t. 1872. május 8-án nyilvános árverés után — a bolti helyiségben előfognak adani; miről a venni szándékozók értesítenek.
Kelt Nyiregyházán, 1872. május 1-én.
Pap Ferencz
kir. tsvszéki végrehajtó.

Hirdetmény!

Melynélfogva közhírré tétetik, miként a Méltóságos és Tettes Kállay család közös tulajdonához tartozó Nagy-Kálló városabeli nagyvendéglő épület, az ezzel kapcsolatos vendégellátási és italmérsi joggal, továbbá ugyancsak N.-Kálló városában Nyiregyháza, Kis-Kálló, Balkány, Napkor, és Debreczenbe vezető utcákon egy-egy Korcsma-helyiségben az italmérsi és végre a vásárvámszedési jognak gyakorlata az 1872-ik év szeptemberhő 29-ik napjától kezdve három egymásutáni évekre, a közbejött megyei tisztújítás miatt nem májushó 24-én, hanem a f. 1872-ik év májushó 8-ik napján, délelőtt 10 órakor N.-Kálló városában a nagyvendéglő helyiségében tartandó nyilvános árverés útján fog haszonbérbe kiadatik, — melyre a bérleni kívánók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a bérlési feltételek alulirt lakásán N.-Kállóban mindenkor megtekinthetők.

Kelt N.-Kállóban, márczins 10-én, 1872.

Rózsa István

(2-2) mint a Kállay család közös megbizottja.

Szent-mihályi uradalomban, B.-Szt.-Mihályon 1870. és 1871-iki termésű 10 ezer itcze kerti bor eladó, öregcsebre 6 ft o. é.

Bővebb az uradalmi felügyelői hivatalnál.

(3-3) **Az urad. felügy. hiv.**

(2-1) Szülésznő.

Alulirt köztudomására kívánja hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy lakását Pestről — hol mint okleveles szülésznő már hat évig működött — Nyiregyházára tette át. Lakása a Csillag-utczán 1421. sz. alatt Csécsi Lajos ur házában van. — Minthogy jövőre itt kíván megtelepedni, e téren szerzett nagyérdemű tapasztalatai után magát a nagyérdemű közönségnek kegyeibe ajánlja

Székely Klára.

ÉLES TESTVÉREK

üveg-porzellan- és tükörkereskedése az ujonnan épült városház alatt.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel tudatni, hogy a fenn nevezett helyiségben egészen új üveg- porzellan- és tükörkereskedést rendeztünk be, hol mindenféle üveg-, porzellan- és köedények, ugy tükör- és képrámák, a legnagyobb választásban s a lehető legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Elvállalunk továbbá, helyben ugy mint vidéken bármely nagyobb üveges munkamegrendeléseket is.

Miről midőn a n. ö közönséget értesíteni szerencsénk van, ajánljuk magunkat beces figyelmökbe és pártolásukba.

Nyiregyháza, május 3. 1872.

Éles testvérek.

(3-1)

Az alulirt igazgatóság ezennel tudomásul hozza, hogy a szabolcs-megyére szóló főügnökséggel **Pollátshek József** urat bizván meg, ki is mai naptól a

„kassai ellátási és kiházasító részvénytársulat“

mindennemű ügyeit elintézendő.

Az igazgatóság.

Vonatkozással ezen igazgatósági hirdetményre van szerencsém a t. cz. közönségnek hírül adni, hogy én mai naptól fogva az e megyére szóló főügnökséget a kassai ellátási és kiházasító részvénytársulattól, mely

400,000 ft részvénytőkével

rendelkezik, csakugyan átvettem, egyideűleg bátorokdván szolgáltatomat mindenféle ellátási és kikázásítási biztosításoknak elfogadására, a legjutányosabbra szabott illeték lefizetése mellett, ajánlani.

Bővebb felvilágosítások, értesítések és ajánlat-mintákkal szolgál Nyiregyházán, május havában, 1872.

Pollátshek József.

(3-1)

Főtér, a nagyoczukrászdával szemben.

Egy udvari lakás kis család számára az edénypiacra kiadó. — Értekezhetni alulirt tulajdonosnőnél.

Kelt Nyiregyháza, 1872. május 4.

Hönsch Edéné.

A „szabolcsmegyei gazdasági-cyület“ mintakertjébe egy szegédkertész és egy tanuló kerestetik. (2-1)

A segéd fizetése havankint 25 ft és lakás; a tanulóknak pedig lakás és ellátás biztosittatik. Az illetők jelentkezhetnek a mintakertben alulirtottnál.

Lieska János
kertész.

Hirdetmény.

A szabolcsmegyei takarékpénztár, folyó évi május hó 1-sőtől számítva a betéti kamatlatbat egy százalékkal, illetőleg 6 és 7 százalékra fel-emelte; miről a t. cz. közönséget ezennel értesíteni szerencsém van.

N.-Kálló, april 29. 1872.

Blener Miklós
takarékpénztári gondnok.